

Iskaja vsak dan

Iskaja vsak dan
Iskaja ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Poznamo številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Glasilo in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Mella ploščo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Glasilo stane 16 stotink na vrsto pet; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se prijava ne očira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilnosti plačila se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Vladivostoka eskadra pred tokijskim zalivom.

FRANKFURT 29. »Frankfurter Zeitung« poroča: Vladivostoka brodogradnja se nahaja še v bližini tokijskega zaliva. Tukaj so v skrbeh radi pomorske šolske ladije »Katonomaru« in tudi radi poštna ladija »Koreja«. O več ladjah ni nobenih vesti.

Reka Liao odprta plovitvi.

TOKIO 29. (Reuterjev biro.) Reka Liao je sedaj nevtralni plovitvi odprta.

Obišči naskok na Port Artur?

LONDON 29. »Daily Mail« je prejel včeraj iz Jokohame poročilo, da so prišli Japonci obišči naskok na Port Artur. Slično poročilo je prinesel tudi »Daily Telegraph« iz Šangaja.

Kuropatkin ni bil ranjen.

PETROGRAD 29. Generalni štab je preklcal vest, da je bil ranjen general Kurpatkin, dodavši, da se Kuropatkin počuti popolnoma dobro.

Japonski vohuni.

PETROGRAD 29. »Ruska brz. agentura« je poročala včeraj iz Mukdena: Ker je dokazano, da zasleduje na gorah 7 Japoncev v kitajski obleki gibanje ruskih čet, ter da dajajo znamenja japonskim četam, za to je bilo izdano povelje, da se na take vohune strelja.

Zaplenjen parnik »Arabia«.

WASHINGTON 29. (Reuterjev biro.) Državni oddelek je dostavil ruski vladi noto z vprašanjem, je li izpustila na svobodo parnik »Arabia«, ki ga je najela neka ameriška tvrdka. Ruska vlada je odgovorila, da ne zna ničesar o zaplenbi parnika »Arabia«, ker ni isti še došel v Vladivostok. Ameriška nota je pisana zelo zmerao.

VLADIVOSTOK 29. Nemški parnik »Arabia«, ki so ga ruske križarke zaplenile in ki je vozil ameriško blago, ni še došel semkaj.

Angleški protest glede parnika »Knight Commander«.

LONDON 29. Reuterjev biro je prejel iz Petrograda poročilo, da je angleški poslanik proti pogreznemu parniku »Knight Commander« formalno protestiral, ker ni možno po načelih mednarodnega kongresa opravičiti pogreznenja ladij.

Poročilo generala Kuropatkina.

PETROGRAD 29. (Uradno.) General Kuropatkin je brzojavil včeraj carju: Dne 25. t. m. sta dva japonska bataljona marširala po dolini Kuaho. Sprejeta sta bila s

streljanjem naših topov in ob boku ju je napadlo več naših stotnij. Ko so nekoliko časa Japonci na naše streljanje odgovarjali, so se umaknili. Naslednjega dne ob 5. uri zjutraj so Japonci pričeli streljati z dvema baterijama od Liakusana in Tušufana, vendar so s streljanjem kmalu ponehali.

Iz Port Arturja.

PETROGRAD 29. Dopisnik »Rusa«, ki je zapustil dne 14. t. m. Port Artur, opisuje jako ugodno tamkajšnji položaj. Po bojih od 3. do 5. t. m. je položaj ravno isti kakor je bil po bitki pri Kinču. Ruske pozicije so na levem krilu 27 verst od mesta pri Ingčensi, na desnem krilu 16 verst od mesta. Rusko topništvo zelo nadleguje japonsko pozicijo pri Kuinsangu. Port Artur je s provijantom bogato preskrbljen. Japonci imajo pred Port Arturjem 40.000 do 50.000 vojakov.

BEROLIN 29. Iz Tientsina poročajo »Lokal-Anzeigerju«: Japonci se pripravljajo z 80.000 možmi, da pričnejo obišči naskok na Port Artur. Nadajo se, da zavzamejo trdnjavo v nekoliko dneh. Inozemski častniki so pa mnenja, da se bo trdnjava še mesec dni vzdrlžala.

Brzjavne vesti.

Iz Išla.

ISCHL 29. Nadvojvodinja Gizela z otroci in nadvojvoda Fran Salvator so dospeli semkaj. Princ Leopold Bavarski se poda jutri predpoludne v Monako.

Avstrijska vojna ladija »Taurus«.

DUNAJ 29. Glasom brzjavne vesti je dospela vojna ladija »Taurus« v Ismid.

Požar.

ARAD 29. Skladišče lesa in parni mlin tvrdke Ladislaja Čukova sta danes pogorela. Škoda je 300.000 kron.

Konopiški gozd v aradski županiji je od včeraj v plamenu.

Obletnica smrti kralja Humberta.

RIM 29. Kralj Viktor Emanuel, kraljica Helena in kraljica udova Margarita so dospeli danes semkaj ter so povodom obletnice umora kralja Humberta prisostvovali mrtvaški službi božji v Panteonu.

Pasir v Karlovih varlih.

BELIGRAD 29. — Minister zunanjih stvari Pasir je odpotoval v Karlove varle.

Iz Makedonije.

BITOLJE 29. V bitoljskem vilajetu je vse mirno. Civilna agenta sta na inspeksijskih potovanjih. Kmečko prebivalstvo žanje. Žetev je dobra.

Armenski nadškof v Parizu.

PARIZ 29. Na prošnjo poslancev D'Estournella, Denysa, Cochina in Prexensensa je

minister za zunanje stvari Delcassé sprejel armenskega nadškofa Saradiana-Ayfadiana, ki mu je v imenu armenskega patrijarha slikal žalostni položaj Armencev.

Letina v Bolgariji.

SOFIJA 29. (Bolgarska brz. agentura.) Včeraj in danes po noči je obilo deževalo po vsej deželi. Valed tega je pričakovati obilnejše letine za fižol, koruzo in sladkorno peso. Tudi grozdje si je valed dežja čimoglo in je pričakovati nenavadno dobrega in obilnega pridelka.

Umor ministra Plevjeja.

PETROGRAD 29. (Ruska brzjavna agentura.) Sodi se, da ima morilec ministra Plevjeja sokrivce. Brani se odločno povedati svoje ime. Bombo, katero je vrgel, je bila podolgasta škatlja iz kositarja s razstreljivimi snovmi in kosci kovin. Morilec je stanoval, kakor se sumi, v isti gostilni, v kateri je izvršil atentat. Ranjenih je bilo baje 18 oseb. Za gotovo se zna samo za 6 ranjencev, med temi dva častnika, ena ženska in en otrok. Eksplozija je bila tako silna, da so kosci raznešene kožije prodrli v telo ministrovo. Glava mu je bila skoro popolnoma odtrgana. Morilec je nosil čepico železniškega uradnika. Kapela, ki se nahaja v obližju varšavskega kolodvora je ostala nepoškodovana.

PETROGRAD 29. Uradni list, ki je izšel danes s črnim robom, je priobčil dolg nekrolog. O atentatu piše list: Morilec je vrgel bombo v ministrovo kočijo. Tudi voznik je bil ubit. Devet oseb, med temi ena ženska in en triletni otrok so bili lahko ranjeni; došim je bil gardni kapitan Zvezinski, ki se je peljal za kočijo, težko ranjen. Morilec, ki je bil lahko ranjen, je bil na t. m. mesta aretovan. Imena ni hotel povedati. Preiskavo vodi preiskovalni sodnik okrajnega sodišča.

Parizki listi o umoru.

PARIZ 29. Vsi listi se zgražajo nad umorom ruskega ministra za notranje stvari Plevjeja. To da kaže, da revolucijske stranke tudi sedaj ne mirujejo, ko bje domovina ljut boj na skrajnem Vzroku.

Sožalje kralja Edvarda.

LONDON 29. Kralj Edvard je brzojavnim potom izrazil ruskemu carju svoje sožalje povodom umora ministra Plevjeja. Car se je kralju zahvalil.

Francija in Vatikan.

PARIZ 29. »Matin« taji, da bi se bilo med členi vlade pojavilo nesporazumljenje glede spora z Vatikanom ter izjavlja, da se stvar odloči danes popoldne in sicer soglasno.

»Radical« hoče vedeti, da bo vlada že nocoj vročila nunciju Lorenzelliju potni list ter odpoklicala francosko poslaništvo pri Vatikanu. Vse zveze bodo baje pretrgane. To bo le predigra k nameram, ki jih bo vlada zahtevala od parlamenta.

»Gotovo, gospica, jaz sem zadovoljen. Izvrstno se vidi na terasu v sobo pa žalibog ne bomo mogli videti; k večjemu, da bi se priplazil k hiši, v katerem slučaju bi pa mogel tudi slišati, kaj bi govorila s svojimi vohuni.«

»No, Vanja«, je pripomnil Surov, »to bi ti ne koristilo mnogo, ker bodo najbrže govorili japonski, ali pa kitajski. Le z Rusi bo najbrže govorila ruski, in le tedaj bi ti moglo prisluškovanje koristiti.«

»Gospod Vanja, prisluškovanje je grdo in ne vredno plemenitih duš!« se je oglašila Aksinja.

»Vsekakor, gospica, v navadnem, privatnem življenju. Ali pomislite, da je sedaj vojna in da je v takem slučaju dovoljeno posluškovanje se še drugačnejših sredstev, nego je pa prisluškovanje.«

»Gotovo«, je pripomnil Surov, »kakor vojak Vam dajem zgotovilo, da to ni nečastno v vojni. Pomirite se torej, cenjena gospica!«

Po tem ko je Aksinja tako odločno izrazila svoj protest, bilo je pač najboljšje, da pride stvar čim preje v tek. Ko smo torej

PARIZ 29. List »Journal« je priobčil besedilo pisma državnega tajnika kardinala Merry del Vala na djonskega škofa Le Nordeza od 9. t. m., v katerem je drž. tajnik v imenu papeževem ukazal škofu, naj se tekom 14 dni predstavi v Rimu, da se ogae suspenziji.

List izjavlja, da pričinja pismo na škofa Le Nordeza z besedami »na ukaz sv. Očeta«. To je pa v nasprotju z izjavo nuncija Lorenzellija, ki je trdil, da je on privatno pisal škofa.

PARIZ 29. Uradno poročajo, da je Vatikan v svojem včeraj došlem odgovoru izjavil, da ne mora na zahtevo francoske vlade umakniti pisem dostavljenih škofoma v Lavalu in Dijonu, ampak se zadovoljuje s tem, da hoče dati pojasnila glede vsebine teh pisem. Ves spor se je še poostрил z drugim pismom, ki ga je sv. Stolica poslala škofu Le Nordezu. Današnji ministeraki svet bo sklenil, da se takoj pretržejo diplomatske zveze z rimsko kurijo. »Gaulois« zatrja, da je minister zunanjih stvari Delcassé imel včeraj popoldne pogovor s predsednikom Loubetom.

Ostavka generala Négriera.

PARIZ 29. Kakor poroča »Echo de Paris«, je minolo sredo podal general Négrier vojnemu ministru svojo ostavko, katero je utemeljil z dokazom, da je efektivno stanje čet ob državni meji pod normalnim številom.

Brezzmiselna politika avstrijskih Italijanov.

III.

Ako bi trebalo sploh še kakega dokaza, da je politika naših Italijanov brez vsake solidne podlage, da ne sledi nikakim etičnim svrhom, ampak le zlim instinktom odurnega nacionalnega egoizma klik; ako bi trebalo, pravimo, še kakega dokaza imamo ga v dejstvu, da voditelji te italijanske politike ne vedo drugače braniti isto, nego z notoričnimi neresnicami, kakoršno je drzno in cinčno izustil prvak in voditelj italijanske stranke v Istri, vskidar srditi dr. Bennati, češ, da avstrijska vlada kar poplavlja naše pokrajine s slovanskimi šolami. Ali nimajo ti italijanski voditelji res nobenega respekta več pred resnico!! Pa saj je naravno to! Čim je kakova stranka izdala parolo »osar tutto« — čim je javno priznala na usta jednega svojih prvakov, da se ne bo plešila nobenih sredstev, čim je povedala odkrito, da hoče dosežati svoje cilje z dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi, potem je že prekoračila tisto mejo, do katere ljudje spoštujejo resnico!

Odpahnišči iz-pod nog vsako etično podlago in poverivši svojo usodo edino le

prišli nazaj v sobo, žel je Surov s Saratinom, ki je govoril za silo kitajsko, h Tangu, da se pogodi za sobo.

Kmalu sta prišla nazaj ter sporočila ugoden uspeh. Domenili smo se tedaj še, da pojde Surov tja, torej prevzame stražo za danes. Šlo nam je seveda za to, da spoznamo ljudi, s katerimi obuje Haru, ker le na ta način bi se mogli prepričati, ima li ona izdajalske namene ali ne.

Surov se je potem ločil od naju rekši, da ima še važen opravke doma ter je obljubil, da pride zvečer na stražo. Tudi Saratin je rekel, da ima neki gotov opravke ter je šel v sobo, kjer sva spala. Ko sem pa pozneje prišel jaz za njim, ležal je na postelji ter spal spanje pravičnega; vedel sem torej, kaj je bil oni važni opravke. Jaz sem se že ponoči naspal, torej sem sklenil sedaj, da bom malo jezdil po Čiti, da spoznam mesto ter spolnim čas do večera, ko bo treba iti na delo. Šel sem v hlev osedlal svojega vranca ter odjezdil ven, potem ko sem Aksiniji povedal, kam da odhajam ter da pridem do večera nazaj. Voščila mi je srčno pot in želela, da bi mi Čita ugajala. (Pride še.

PODLISTEK.

39

Azijske povesti.

Iz zapiskov priobčuje Anatol.

VIII.

Medpotoma preko vrta šla sva s Saratinom skupaj in on mi je omenil: »Zakaj vendar nisi niti znil o Japonki, ki sva jo srečala?«

»Jaz sam ne vem, kako se je to zgodilo. Pogovor se je pletel o tem in onem, ko smo pa pričeli govoriti o Japonki, sem čisto pozabil. Ej, saj je vse eno, če vedo drugi, da sva midva že videla Haru; mogoče je pa tudi, da to niti Haru ni bila, marveč kakšna druga Japonka, katerih se tu v Čiti ne manjka.«

»Prav imaš Vanja, vse eno je, ali vedo za to ali ne. Poglej, kako lep vrt je to!«

Vrt, ki sem ga jaz že dalje časa opazoval, je bil res lep. Po gredicah poleg siroke, z belim peskom posute poti, so dehtele krasne cvetlice azijske flore. Videl sem tu cvetke, ki smo se jih učili v šoli poznovati kakor »Japonicum« in »Japonica« ter mnoge

druga, ki sicer cveto, tudi v Evropi, so pa v Aziji doma ter se tudi tukaj lepše razvijajo. Lep vrt je bil to, in ko sem se proti Aksiniji izrazil pohvalno o njem, tedaj je bila jako vesela.

»Pa kako, gospica Aksinja, dobite še časa, da se bavite s cvetlicami, ko imate vendar voditi tako veliko gospodinjstvo?«

»Ah, gospod Vanja, če človek kaj ljubi dobiva vedno časa, da to goji z veseljem in ljubeznijo. In jaz ljubim te cvetlice: kakor ljudje so, ki jih ljubimo in smo jim prijatelji. Govorim z njimi in one se ti klanjajo ter ti dehte svoj krasni voaj nasproti v odgovor.«

»Gospica vi imate dobro in plemenito srce; srečen bo oni, ki Vas prevede kedaj v svoj dom.«

Aksinja ni nič odgovorila na to, le sramljivo je obrnila oči v tla. Sedaj smo prišli do onega paviljona; bila je to navadna vrtna hišica, odlična z vitkimi stolpiči, streha je je pa bila prirojena na način kitajskih pagod.

»To je naš paviljon, nekaka zmes slogov Evrope in Oriente. Mislim, da bo ustrezal zahtevam gospoda Vaaje.«

materijalnemu nasilju postaja stranka podobna ladiji, ki plove po razburkanem morju brez kompasa in se — podobna roparski ladiji — zaganja sedaj sem, sedaj tja, kjer ravno slučajno zapaža — kakov plen! Čim stranki nedostaja spostovanja do resnice in pravice, torej vesti, izgubila je kompas, ki bi dajal d rektivno njenemu vedenju in nastopanju in vsa njena politika nosi znake nedoslednosti.

Da bi vlada preplavljala naše pokrajine s slovanskimi šolami — to je bila grda nesrečnica, ki je prišla iz ust dra. Bennatija. Ali v isti sapi je izrekel mož tudi jedno resnico in se je po pravici zgražal na njej. Obsojal je namreč vlado, ker naše kraje preplavlja z nemškimi šolami. O da, res ja! Tu je dr. Bennati izrekel misel, ki se srečuje z našo; in če bi bil on iskren, razsoden in dosleden politik, podal bi roko nam Slovanom. Ali, kakor smo rekli: politika naših Italijanov je brez direktive, brez doslednosti in zato tudi brez morale. Na eni strani obsojajo naši Italijani snovanje nemških šol po naših pokrajinah, obsojajo germanizatorične tendence avstrijskih vlad, na drugi pa so — odkar imamo v Avstriji konstitucionalno življenje — ravno naši Italijani najzvestejši zavezniki istih Nemcev, katerim jedinim na ljubo in korist se vzdržuje ta germanizatorični sistem; in naši Italijani podpirajo po tem zaveznictvu iste avstrijske vlade, ki snujejo po naših krajih iste nemške šole, na katerih se je zgražal dr. Bennati na zborovanju v Kopru. Vedno in vedno proglašajo naši Italijani nacionalni princip svojim temeljnim in vodilnim principom. V imenu tega principa stavlajo in branijo vse svoje postulate. To je princip samodoločbe in jedrskega prava narodov. Zapriseženi sovražniki tega principa so avstrijski Nemci, a njihovi zvesti zavezniki so bili vedno doslej — naši Italijani! Kje je tu iskrenost, kje je tu logika, kje je tu etika, morala? In mi vprašujemo dalje: je-li v naši državi — razun Nemcev — še katera stranka, ki bi tako kruto, brezobzirno, očitno gazila princip enakopravnosti, kakor ga gazijo ravno naši primorski Italijani nasproti nam Slovanom? Ni je!

Čim sem na stališču, da je to in to prav moram to izvajati v praksi brez vsacega obzira, s kom imam posla in brez ozira, da li ne bo poleg mene užival to dobro tudi — kdo drugi! Tako zahteva poštenje; tako zahteva doslednost, tako zahteva etika! Politika, ki bazira na kakovem vzvišenem principu, dokler misli — na-se, a izdaja in gazi z negami isti princip, čim prihajajo v poštev tudi opravičene aspiracije sosed, takova politika je ničvredna, zgrešena, nepoštena in v svojih posledicah škodljiva in pogubna tudi njim, ki jo tirajo! Taka politika se tudi masčuje končno nad njimi, ki jo rabijo. Naši Italijani so iz zgolj sovraštva do nas Slovanov vedno podpirali germanizatorični sistem v Avstriji, a isti po Italijanih podpirani sistem — neusmiljeno dosleden v doseganju svojih končnih ciljev — snuje pridne nemške šole tudi med Italijani! In ti poslednji so obnemogli nasproti temu! To je posledica nedoslednosti v politiki naših Italijanov, to je naravna neizogibna posledica nezvestobi do nacionalnega principa enakopravnosti, katero nezvestobo zagrešajo Italijani se svojim zaveznictvom s sovražniki tega principa. Stem, da naši Italijani tam pa tam rohne proti Nemcem in da se eventualno tudi malce prepepajo znjimi po inostastkih ulicah, s tem stavlajo še le italijansko politiko v prav žalostno luč, ker nemško vpitje proti Italijanom, kamenje, ki pada iz nemških rok na italijanske glave, in palice, ki jih nemške roke pokladajo na italijanske hrbte, govore prav na glas, da zubelj, ki smodi italijanske prate, so pomagali netiti — Italijani sami.

Aut aut! Ali Italijani priznavajo princip enakopravnosti in samodoločbe narodov, ali ga ne priznavajo. Če ga priznavajo, ga morajo lojalno in pošteno priznavati tudi nasproti svojim sosedem slovensko-hrvatske narodnosti! Če ga pa ne priznavajo, potem naj se ne siličujejo nanj in naj podpišejo svojo abdikacijo pred istim germanstvom, ki si že, skrivno in previdno sicer, ali vendar intenzivno ustvarja podlage ob Adriji in notri — med Italijani samimi! Dr. Bennati more imeti na shodih italijanskega političnega društva za Istro še tako polna usta samohvale in hlajene samezvesti, vendar ostaja dejstvo, da je dosedanja politika naših Italijanov absurda in brezsmiselna tudi se stališča prav umevanega italijanskega interesa samega.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 29. julija 1904.

O dogodkih pred Port Arturjem prihaja iz japonofilskih virov — seveda skrajno-dvornjive vrste, kakor sta »Daily Mail« in »Daily Telegraph« — lakonična vest, datirana dne 28. t. m. iz Šangaja oziroma Yokohame (tudi sumljiva kraja), da se je začel splošni napad na Port Artur. Oficijsko ni nikakega poročila ni z ruske, ni z japonske strani. Do voljeno nam bodi torej dvomiti na resničnosti te vesti.

Z bojišča v Mandžuriji ni danes nobenih vesti; tem glasneji in — razsežnejši so slavospevi v japonofilskih predalih radi sijajnih uspehov japonskega orožja minolih dni. Nu, drugim ljudem se je pa vendar čudno zdelo, da je bil brzogaj iz Tokija ravno vse te dni nenavadno skromen in malobesečen. Še le danes prinašajo listi par poročil iz Tokija, ki so označena kakor »uradna«, a so stilizirana tako, da človek ne ve, je-li so to poročila, kakor so došla z bojišča, ali pa so sestavljena in — pobarvana v Tokiju.

Nu, ko so že japonofili tako »židane volje«, se ne zadoščajo z jubiliranjem na tem, kar je bilo, ampak prorokujejo že danes celo vrsto elavnih činov, ki jih izvrše Japonci prihodnje bližnje dni: Rusi bodo morali izprazniti Hajčeng, Japonci napadejo Inkov, Ljaojang pade v japonske roke, katastrofa za Ruso neizogibna, Rusi pokladajo orožje itd. itd. —

Nu, čujmo sedaj, kaj piše vojaški sodrnik »Agramer Tagblatt«, ki se odlikuje z neko posebno treznostjo in objektivnostjo in ki nikdar ne zakriva pogrškov, ki so se po njegovem mnenju napravili na ruski strani marveč jih odkrito graja. Ta veščak piše: »Z velikim zadovoljstvom vsprejemamo vesti, ki prihajajo iz Dačičavs. Ne le da so na ruski strani večkrat pravočasno prekinili boj, ampak vse, če je izvršilo v potrebnem miru in redu. Možno, da so Rusi reševaje težavnega naloga, na posamičnih delih fronte, zašli v težavne situacije, ali to ne spreminja nič na glavni stvari. Mi posezamo še dalje in trdimo, da bi celo tudi kak nov taktičen navseh zboljšal njihovo strategično polženje. Do jeseni, do onega časa, ko se bo ruski vojskovodja čutil dovolj močnega, da zasne sulico in preide v ofenzivo, je glavna naloga Rusov le v spretnem izogibanju, v strategičnem manevriranju«. Veščak pravi dalje, da mu sicer strategično razvrščenje Rusov ne ugaja, ali priznava možnost, da so bili Rusi prisiljeni v tako postopanje po političnih, operativnih in moralnih vzrokih.

Veščak v »Agramer Tagblattu« prihaja celo do zaključka, ki nekam čudno zveni, da naj bodo Rusi celo hvaležni Japoncem, ki so jih s svojimi akcijami prisilili, da so se umaknili od Dačičavs. Zaključuje pa z mnenjem, da bi morali Rusi umakniti tudi južno krilo v toliko, v kolikor je napredovalo japonsko desno krilo od Motiena proti severu.

Tako sodi veščak, ki se nikakor ne omeja v svoji kritiki o ruskem vojevanju, in je celo večami veliko prestroj.

Jako važna vest prinaša »Frankfurter Zeitung« o siglnosti ruskega vladivostškega brodovja. Mi jo beležimo seveda le s skrajno rezervo. Ali če je resnična, imajo v Tokiju res vse razloge, da so — kakor pravi ona vest — v velikih skrbih. Glasom rečene vesti se namreč vladivostško brodovje nahaja v bližini tokijskega zaliva. V Tokiju, da so v velikih skrbih radi usode mornariške šolske ladije »Kotoromaru« in poštne ladije »Korea«. Več ladij da je izloženih napadu. E, čakajte, čakajte, bomo videli in čuli še raznih čudnih reči! Kakor kriče sedaj ozirom na dogodek v Mandžuriji, tako so kričali začetkom vojne ozirom na dogodek na morju. Po tem nekdanjem kriku je ostala sedaj — bojazan v Tokiju.

Japonsko brodovje — v slabem stanju.

Iz Cifa poročajo: Neki Francoz, ki je iz Port Arturja došel v Cifo, je izjavil, da japonske ladije mnogo trpe vsled neprestane službe in da potrebujejo raznih popravkov; a tudi morskateri top je komaj več za službo. Verujemo.

Tudi železo se obrablja po vednem drgnjenju. Pa ljudje. Ti pa menda vendar niso trši nego železo.

Umor ministra Pleve.

V četrtek je bil v Petrogradu z bombo ubit ruski minister za notranje stvari Pleve.

To je drugi ruski minister za notranje stvari, ki je končal svoje življenje z nasilno smrtjo. Dne 15. aprila 1902 je bil v predvorju državnega sveta umorjen prednik Plevejev, Šipjagin. V oni čas so bili na ruskih vseh učiliščih veliki dišasti nemri.

Po nasilni smrti Šipjagino so nekateri ruski krogi zahtevali energičnega ministra za notranje stvari in bil je imenovan Pleve.

Politično ni bil Pleve slovanski politiki prijazen. Spadal je med one ruske politike, ki so proti umešavanju Rusije na Balkanu.

Pleve je bil birokrat, a energičen, strog uradnik, udan carju in državi, kateri je služil.

Pleve se je rodil leta 1848 v Livlandiji od protestantske rodbine; pozneje ga je adoptiral neka bogata poljska plemenska rodbina. Pravne nauke je izučil v Moskvi. Kmalu je postal državni prokurator v Moskvi, potem je bil prokurator pri sodišču v Tuli, pozneje državni odvetaik v Varšavi, odkoder je prišel v istem svojstvu v Petrograd ter je postal načelnik državne policije. Strogo je postopal proti nihilistom.

Leta 1885 je bil pridodeljen ministru za notranje stvari, a leta 1902 je po smrti Šipjagino postal minister za notranje stvari. Vsi napredni in svobodoljubni elementi so Pleveja sovražili in se niso strinjali z njegovim uradnim poslovanjem. Pred nekoliko meseci je v »Hotelu de Nord« v Petrogradu eksplodirala neka bomba; govorilo se je tedaj, da je bila namenjena Pleveju. O osebi morilčevi ni še nič znanega, ker noče isti povedati svojega imena. Govori se sicer, da utegne imeti sokrivce.

Kakor naslednika Pleveju imenujejo ministra Witteja, ki edini bi bil sposoben prevzeti v sedanjih razmerah važno mesto ministerstva za notranje stvari.

Avstrija in Italija.

Iz Inomosta poročajo, da avstrijske čete v italijanskih avstrijskih pokrajinah letos ne pojdejo na vojaške vaje, temuč ostanejo doma v svojih garnizijah. Kakor vzrok tej odredbi se smatra vedenje avstrijskih Italijanov in vojne odredbe italijanske vlade avstrijskih mejah. V sedanjem času so se odnosa med Avstrijo in Italijo očitno poslabšali vzlic sestanku ministrov Goluchowskega in Tittonija v Opatiji. In mi bi še rekli: vzlic vsem oficijelnim zatrdilom od te in one strani da so odnosa med obema sosednjima in — aljiranima državama najbolji in najpripravljeni ter da se »oba naroda« — prav tako se glasi v jeziku diplomacija — v polni meri zavedata velikih dobrot, ki jima prihajajo obema iz prijateljskih odnošajev med Italijo in Avstro-Ogrsko.

»Oba naroda«?! Italija je nacionalna država, ako abstrahujemo od nekoliko tisoč Slovencev v Benečiji. Nu tam umejemo v božjem imenu, ako se pojma »država« in »narod« identifikujeta. Torej jeden narodov, ki se baje okoriščata na prijateljskih odnošajih med Avstro-Ogrsko in Italijo, bi bil italijanski. Kat ri pa je dotični drugi narod? Moral bi biti menda — avstrijski! Imamo pa li kakov »avstrijski« narod?! Daja li kateri narod Avstro-Ogrski ime?! Je-li, na kratko vprašano, Avstro-Ogrska nacionalna država, kakor je Italija, Francija? Kateremu »narodu« na avstrijski strani imputirajo torej na avstrijski strani neznansko veselje na zaveznictvu z Italijo?! To naj bi enkrat pojasnili gospodje, ki v jeziku diplomatov in državnikov govore svetu marsikaj, kar ni v posebnem prijateljstvu — z resnico! Na avstro-ogrski strani jednostavno ni dopuščeno govoriti o »narodu«. Pa tudi glede naroda na italijanski strani dvomim — bodi nam odpuščena ta trdovratnost — in smo danes bolj nego kedaj uverjeni, da sicer prav rad vsprejemlje gospodske dobrote, ki mu jih nudi Avstrija pod silo trozveze, drugače pa da ni ravno iskreno njegovo veselje na politični zvezi med njegovo državo in Avstro-Agrsko. Je pač tako: v ljubezen ne moreš prisiliti nikogar niti z gromadami dobrot.

Francija in sv. Stolica.

Djoniški škof La Nordez je odpotoval v Rim. To je danes najvažnejša vest.

Iz Pariza javlja: Glasom poročil uradnih listov se je spor med Francijo in sv. Stolico vsled nenadnega odpotovanja dijaškega škofa Le Nordeza v Rim poostiril in pričakovati je vsaki hip, da francoska vlada vroči nuncioju Lorenzelliju potni list. Radi od-

potovanja škofa La Nordeza je ministerski predsednik Combes sklical izreden ministerski svet. Predsednik republike Loubet je odložil svoje potovanje v južno Francijo. Škof La Nordez se je radi tega podal v Rim, ker je prejel od državnega tajuika Merry del Vala novo pismo.

List »Aurore« misli, da bo vlada disciplinarnim putem postopala proti škofu La Nordezu, ker je ostavil svojo škofijo brez njenega dovoljenja.

Kakor poročajo iz Rima, se boje tankaj bolj razkola v Franciji, nego pa odpovedi konkordata. S tem, da se oba škofa uklonita Rimu, je sicer prva nevarnost odstranjena; toda neizogiba je, da se pritr ejo vse zveze z Francijo. V Rimu se že na to pripravljajo.

Dij nski škof je došel v Rim v četrtek jutraj ter se je takoj podal na kongregacijo sv. Oficija, kjer je ostal dije časa.

Drobne politične vesti.

Istrski deželni zbor na bo sklican dne 15. avgusta, kakor so sporočali razni listi, ampak še le meseca septembra kakor drugi deželni zbori.

Anglija je odpovedala pomorske vaje. Iz Londona je prišla vest, da je angleška vlada odpovedala vaje vojne mornarice. Vojne eskadre imajo počakati v pristaniščih novih povelj.

Volitev predsednika zjedinenih držav severne Amerike. Predsednik severo ameriške zbornice je priobčil predsedniku Rooseveltu, da ga je republikanska narodna konvencija zopet imenovala kandidatom za predsedništvo. Roosevelt je izjavil, da vsprejema kandidaturu.

Francija in Španiska. Pogajanja med Francijo in Špansko glede Maroka se nadaljujejo, ter se utegnejo dovršiti povoljno za obe stranki.

Trgovinska pogajanja med Avstrijo in Italijo. Razprave o novi trgovinski pogodbi, ki se vršijo v Vallombrosi, napreduje zelo počasi. Komisarji so v zadnjih dneh sicer razpravljali o mnogih podrobnih vprašanjih, toda velikih vprašanj, od katerih je odvisna vsa rešitev, se niso še dotaknili.

Domače vesti.

Monsignor Toma Zupan, profesor veronauka na I. državnem gimnaziju v Ljubljani, je na lastno prošajo umirovljen.

Umrl je v sredo v Ljubljani v 41. letu starosti, Anten Grablovic ustanovitelj socijaldemokratske stranke na Kranjskem in bivši tajnik »Avstrijske rudarske zveze«.

Umrla je v Gorici 27. t. m. gospa vdova Josipina Kranje iz znane, rodoljubne hiše Kosovelove iz Ornič. Pokojnica je bila jako blaga, zavedna in rodoljubna gospa. Njeno rshlčetje je mnogo uplivalo na njeno zdravje. Po smrti njenega sopraga je vedno bolehal, tako da je sedaj bila smrt pretrgala njeno življenje. Vsak, kdor jo je poznal, moral jo je zbog njene prijaznosti in dobrote le spoštovati. — Žal, da med mnogimi žalujeti na njenem grobu tudi dve mali siroti, deček in deklica, ki bodeta pozneje še le občutila, da sta zgubila predobro svojo mamico.

Ti pa predraga Pepca, uživaj plačilo tvojega trpljenja gori pri Vsegamogočnemu, in prosi božjega blagoslova tvojim zapuščanim, tebi tako dragim otročičem, a tudi tvojemu narodu, ki si ga tako ljubila.

Večnaja ti pamjat!

Iz municipalne delegacije. C. k. namestnik je odobril sklep municipalne delegacije, glasom katerega se na meščanskih šolah v novem mestu, v ulici Giuseppe Parini in v ulici Giotto z začetkom šolskega leta 1904—1905. uvede za poskušajo še en (čtrti) tečaj za nadaljno izobraževanje. Z namenom, da se ne prekorači proračun, so se nastopna dela odložila na prihodnje leto: pokritje vodotoka v Rocelu, zgradba pralnice v sv. Križu in drugih pralnice v mestu in po okolici, izvzemši ono pri sv. Jakobu, za katero so se dela že pričela.

Politika v cerkvi. Po »Naši Slogi« posnemljemo: 20 let je že, odkar nas je avstrijska vlada počastila G. an Battistom Flappom, Furlanom iz Krmina, kakor škofom poreško-puljskim, in kasneje ga je napravila tudi ekselencu. Iz svojega nagiba, a gotovo tudi po navodilu od posvetnih avstrijskih oblastí, bila mu je glavna naloga, da

iztira tudi poslednjo sled jeziku našega naroda v cerkvi. Meje tem ko se v zadnje čase brez kakršne koli zapreke v hrvatskih župnijah, ustanovljenih za hrvatsko ljudstvo, uvajajo italijanske molitve in italijansko pevanje, odpravljajo se v drugih celo molitve »Očenaša« in »Zirava Marije«, ter se v pretežno hrvatske župnije pošiljajo svečeniki, ki ne poznajo hrvatskega jezika. Kaj se doseže s tem pod patronato »nega rimo katoliškega škofa«, vidimo v Novi vasi pri Poreču. Tjakaj je poslal škof Flapp župnika Toso — svečenika po ukusu ekscelence Flappa! In ta župnik je srečno dosegel, da letos niti polovica župljanov niso opravili velikonočne izpovedi. Ko so nedavno temu ljudje, ki so prišli k njemu iskat — pravico in ljubezni, pripomnili v opravičeni jezi, da postarajo makar socijalisti, menil je ekscelence Flapp povsem brezbrizno: Bodite, kar hočete!

Njemu torej ni mar, tudi če se ljudje obračajo od vere, da le on tira svojo istrsko-italijansko politiko, tudi brezvestno in barbarsko politiko italijanske kamore v Istri, ki hoče uničiti naš hrvatski in slovenski narod v tej deželi.

V Kaštelirju stražijo ob nedeljah orožniki njih, ki hočejo uničiti naš jezik in naš. Ljudje pa zahajajo vedno manje v cerkev in ekscelence Flapp bo bržkone zadovoljen s tem! In ekscelence Flapp je tudi mnogo odlikovan za tako delovanje svoje. Istrski Hrvatje pa mu morejo postaviti spomenik z napisom: »Od kuge in iskote in takih škofov odreši nas, o Gospod! Amen«. Ko vidimo — tako zaključuje »Naša Sloga« — kako v sed postopanja njihovih niži in višjih duhovnih pastirjev vedno manje ljudi zahaja v cerkev, mislimo, da bi se moglo dogoditi tudi to, da naši ljudje (v Kaštelirju) dvajsetletnico pastirovanja ekscelence Flappa proslavimo s tem, da nikdo ne pride v cerkev, nad katero je gospodar ekscelence Flapp in katero upravljajo njegove italijanske in italijanske kreature.

Beg iz vojaškega zapora. V sredo po noči sta ušla iz zapora v tukajšnji garnizijski bolnišnici dva vojaka, ki sta bila v preiskovalnem zaporu ter sta se nahajala v bolnišnici vsled tega, ker so vojaški zdravniki sumili, da nista pri čisti pameti. Begunca sta 27-letni narednik 87. pehotnega polka Henrik Rosmann, doma iz Maribora, in 23-letni četovođa 47. pehotnega polka (gorška garnizija) Martin Bernhard, doma iz Lipnice na Štajarskem.

Begunca sta bila zaprta v posebni celici v drugem nadstropju bolnišnice, čije okno gleda na dvorišče. Hodnik zapira blizu celice močna železna ograja, pred katero stoji vojak na straži noč in dan. Jelnika sta najprej od ene železnih palic, ki tvorijo križe v oknu, izdolbla svinec, s katerim so iste pritrdene v kameaiti okvir okna. Za tem sta palico upognila v toliko, da sta mogla se zivotom skozi nastalo luknjo. Zvezala sta po sem skupaj vse štiri (namreč vsak svoji dve) rjuhe ter se po tej, tako prirejeni vrvi spuštala na spodaj ležeče dvorišče. O t tal dvorišča do okna je 8 metrov višine. Da sta pa pa potem iz dvorišča prišla na prosto, sta morala preplezati še 3 metre visok zid.

V bolnišnici so prišli na sled njihju begu o pol 1. uri po polnoči. Odišla je takoj iz bolnišnice patrolja iskat na vse strani beguncev. Bila sta tudi nemudoma obveščena o begu redarstveno ravnateljstvo in orožniško poveljništvo. Bilo je tudi brzojavljeno o begu na vse obmejne postaje.

Henrik Rosmann, narednik 87. pehotnega polka je bil v preiskovalnem zaporu radi tega, ker je v septembru l. 1903 nasilno odprl kragajno polka ter z iste ukradel — 12.000 kron. S tem denarjem je potem pobegnil v Švico, kjer je pa kmalu zavrnil ves ukradeni denar. Bil je komaj 2 mesece v Švici, ko so ga tam aretirali radi — pomanjkanja sredstev za življenje. Ko so ga aretovali si je bil pa izstrelil v čelo kroglico iz revolverja. Ranil se je bil sicer težko, vendar je že čez 20 dni ozdravel. Bil je potem izročen avstrijske oblasti, ker je bil tožen zločina tatvine.

Martin Bernhard, četovođa 47. pehotnega polka je bil pa v preiskovalnem zaporu, ker je dne 25. marca t. l. v Gorici ranil mladenko Ido Miotto, in sicer tako težko, da je Ida vsled iste rane nekoliko dni pozneje umrla. Ranil jo je bil pa zato, ker se ni hotela udati njegovim željam.

Pred politično svobodo je — obstanek. Resnično besedo, ki naj bi jo uvaževal sleherni Slovenec, je napisal celovski »Mir«,

ko pravi: V svobodni Angliji izumira slavni irski narod, na bogatem Ogrskem ginevajo Slovaki, v svobodni severni Ameriki so za vselej zatrti veliki narodi rudečkokečev in črnecev. Kaj jim je pomagala vsa hvalisana državna svoboda? Nič, čisto nič! Zaponimo si torej dobro, kar nas uči zgodovina vseh časov! Politična svoboda brez narodnosti nima cene. Človeške trume brez lastne narodnosti so le tovarna živina gospodov dežele, tistih, ki so si ohranili svojo narodnost. Ti zavzemajo najlepša mesta v deželi, podjarmljenim narodom pa še otrobov ne privoščajajo. Če hočemo doseči ravnopravnost, si moramo ohraniti svojo narodnost! To je sveta resnica. Izgubljeno politično svobodo je možno zopet pridobiti z jednim udarcem, z jednim srečnim podjetjem; izgubljena narodnost pa se ne vrne nikdar več. Res je, da narodi ne poginjajo kar čez noč. Nekje traja to stoletja in stoletja, to nečloveško trpinčenje vsega naroda. Kakor se obstreljen jelen, smrtno zadet, vlači po gozdu, hira in hira brez upanja, dokler ne pogine, tako tudi marsikateri narod, izgnan z lepših mest in služeb svoje domovine, hira, gineva, se vzdiguje in zopet pada, umira, a umreti ne more ubogi suženj — na radost svojim mučiteljem.

Resnične besede, ki jih je napisal član kar v »Miru« so v ravnilo tudi vodstvu tržaških Slovencev na vsem njega delovanju in nastopanju. Najprej si moramo zagotoviti narodni obstanek, življenje samo. Potem naj pride še le misel na čim udobnejšo in primernejšo uredbo tega življenja. Najprej zidajmo hišo in potem bomo razmišljali, kakovo upravo naj postavimo vanjo! Stojčiji na tem stališču, narekovanem od naravi stvari in logike, stavljamo mi narodno načelo v prvo vrsto in takozvana politična načela še le v drugo. In kar nič nas ne moti dejstvo, da nam očitajo z desne in leve, da smo — brez načel.

Dvoboj med učiteljem in c. k. državnim uradnikom. V Zagrebu se je vršil ta dni dvoboj med nekim učiteljem iz Brežice na Štajarskem in tamošnjim c. k. višim davčnem nadzornikom. Vzrok?..... Iščite — žensko! No, to nas ne briga. Zanimivo pa je, da nasučitelja že več dni ni v šole, po čemer bi bilo soditi, da je na onem dvoboju v Zagrebu koža počila na german-skem telesu g. učitelja. Šolski pouk zaostaja torej radi dejstva, da je moral g. učitelj izvršiti čin, ki je kazniv po zakonu. Ali gospod učitelj je German in njegov sovražnik — tudi! To pa je, kakor znano, v naši ljubi Avstriji vse »kaj družega«, kar opravičuje marsikaj in — dobiva pohvalo. Ali tu je tisto stereotipno vprašanje: kaj bi se zgodilo in kako bi postopali s slovenski mislečim učiteljem, ako bi storil kaj takega?!

Kamen — narodno orožje, ali čegar! Predsinošnjim je imel pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu svoje redne vaje v pritličju hiše g. Šolfa v ulici Giuliani, nasproti naši šole. Bilo je okolo 9. ure in pol, kar so prileteli ekozi okno trje kakor pest debeli kamni, vrženi seveda od roke starodavne italijanske kulture. Nekateri pevci so zbežali na ulico, ali junaki so odnesli pete, da ni bilo sledi o njih. Samo gledajo naj, kaj delajo, ker utegnili bi se jim zgoditi prej ali slej, da ne odnesejo dovolj hitro svojih pet, in potem bo — joj! Ker poštena slovenska pest je včasih izdatnejsa, nego tisto izvestno »narodno orožje«.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je podarila Mša 5 kron mesto evetie na krsto blagopokojni prijateljici Josipini vdovi Kranjc. — Blag jej spomina. — G. Makso Gregore 1 krono.

Jama kaplica. Blizu Toplice na Dolenskem so našli izletniki jamo, v kateri je bilo več kepaenih kamenov, kakoršni so v postojnski jami.

Za koliko narašča Ljubljana vsako leto? Kakor svedoči množitev prebivalstva od leta 1895. naprej, to je od potresa, narašča Ljubljana na leto povprečno za 1400 ljudi.

Častnik ameriške eskadre umrl. V bolnišnici sv. Marije Magdalene je umrl v sredo eden onih ameriških častnikov, ki so bili radi tifozne bolezni odvedeni v navedeno bolnišnico. Včeraj ob 11. uri je bil pogreb omejenega častnika.

Vihar, toča. Iz Ogrske prihajajo poročila, da so bili zadnje dni na več krajih silni viharji in toča, ki je napravila zlasti na trtah veliko škodo.

Velik zvon. Župna cerkev pri Devici Mariji v Polju pri Ljubljani dobi bodočo jesen zvon, ki bo tehtal 100 centov. Zvon je vliil zvonar Hilzer v Dunajskem novem mestu.

Aretecija radi afere bomb. Preiskovalni sodnik v sferi bomb, najdenih v laškem telovadaem društvu, dr. Barzal, je predvčeršnjim zasljal kakor pričo odbor-nika rečenega društva, bančnega uradnika Nazarija Peterlina. Vsepeh zaslišavanja je bil ta, da je preiskovalni sodnik odredil Peterli novo aretacijo radi krive izpovedbe.

Sinočnja demonstracija. Začetek: kmalu po 9. uri. Kraj: ulica Chiozza, pred uredništvom lista »Il Sole«.

Demonstrantje: neodrešenci. Način: vpitje »morte a Camber!« Konec: kmalu po začetku. Aretovanih: 3. Ranjenih: ? Posebnosti: skoraj vsa policija je bila v ulici Chiozza.

Naša opomba: Kakor se vidi, je dež vendar imel blagodejen učinek. No, počasi bo že šlo.

Na deželnem sodišču se je vršila včeraj kazenska razprava proti 27 letnemu banč-nemu agentu Karolu Ofaerju, doma iz Trsta in 39 letnemu častnikarju Adolfa Banchei, tudi doma iz Trsta, radi zločina javnega nasilstva potom izsiljevanja večih denarnih svot. Razprava je bila tajna. Bila sta zaslišana oba toženca ter dve priči, a potem je bila razprava odgođjena na nedoločen čas, v svrhu, da se pozove na razpravo in zasliši kakor priča oškodovanec, ki je vit. Fran Parisi.

Razne vesti.

Vseučilišni rektor ponesrečil. Z Dunaja poročajo, da je vseučilišni rektor v Inomestu, profesor dr. Demelius ponesrečil v planinah pri Zermattu ter ostal mrtev na mestu.

Žetev v Rusiji. Kakor poročajo iz Petrograda, pričakujejo v južnozahodnih pokra-jinah zelo dobro žetev. V južnih pokrajinah, posebno v Herzonu, v Tavriji in Besarabiji, bo pa slaba letina.

Kolera v Perziji. V severnih krajih Perzije, izlazi v glavnem mestu Teheranu, razsaja kolera še vedno. V tem poslednjem mestu umira na dan po 300 do 400 ljudi. Prej jih je umrlo do 1500 na dan. Vsled tega je prenehal skoro vsaki promet; kdor le more, beži iz mesta.

Fran Rakoczy. Telesne ostanke ogrskega revolucionarja Rakoczyja pokopljejo v dovoljenjem cesarjem v stočici v Košicah.

Dalmacija šteje 590.000 prebivalcev; od teh je devet desetih poljedelcev in posestnikov. Večinoma so to mali posestniki, ki imajo povprečno 1 do 5 hektarov zemljišča.

† Dr. Ilija Vučetič. V soboto je umrl v Budimpešti dr. Ilija Vučetič, eden iz med voditeljev srbske liberalne stranke na Ogrskem. Dr. Vučetič je zavzemal v srbski narodno-cerkveni borbi važno mesto.

Trgovina.

Borzna poročila dne 29. julija.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.02—19.04, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.70 240.15 Francija K 95.—95.15, Italija K 95.—95.15 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.40, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.—99.30, ogrska krona renta K 97.—97.20, italijanska renta K 102.—102 1/4, kreditne akcije K 637.—639.— državne železnice K 630.—635.—, Lombardi K 81.—82.—, Lloydove akcije K 680.—684.—, Srečke: Tisa K 322.—330.—, Kredit K 460.—do 470.—, Bodenkredit 1880 K 303.—312.—, Bodenkredit 1889 K 291.—301.—, Turške K 126.—po 128.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.10	100.15
" " v srebru	100.10	100.15
Avstrijska renta v zlatu	118.80	118.95
" " v kronah 4%	99.35	99.30
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.20	91.20
Ogrska renta v zlatu 4%	118.75	118.85
" " v kronah 4%	97.15	97.15
" " renta 3 1/2%	88.85	88.85
Akcie nacionalne banke	1601.—	1605.—
Kreditne akcije	634.75	634.25
London, 10 Lstr.	238.82 1/2	239.77 1/2
100 državnih mark	117.17 1/2	117.20
20 mark	23.47	23.48
20 frankov	19.01	19.03
10 ital. lir	95.—	95.10
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.85 5% italijanska renta 102.85, španski exterior 85.15 akcije otomanske banke 566.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 86.12 menjice na London 252.45, avstrijska zlata renta 101.50 ogrska 4%, zlata renta 100.70, Länderbank — turške srečke 121.25, parizska banka —, italijanske meridionalne akcije 7.20, akcije Rio Tinto 13.39. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88— Lombardi 3 1/2, srebro 27—, španska renta 85 1/2, italijanska renta 102—, tržni diskont 2 1/2, menjice na Dunaju —, dohodki banke 55.000 izplačila banke —, Nepravilno.

Tržna poročila 29. julija.

Budimpešta. Pšenica za oktober 9.87 do 9.88 Rž za oktober 7.74 do 7.75. Oves za oktober 6.84 do 6.85 Koruza za julij — do —, za avgust 6.47 do 6.48.

Pšenica: ponudbe srednje; povprečevanje slabotno, mrtvo. — Prodaja 10.000 meterskih stož. za 5 stotnik znižanja. Druga žita in rž za 5 stotnik znižanja. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.50 frk, za sept. 41.75. Mirno.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za julij 33 1/4, za september 34—, za dec. 34 1/4, za marec 35 1/2, vzdržano. Kava Rio navadna loco 34—35, navadna realna 36—38, navadna dobra 39—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za julij 19.40, za avgust 19.55, za sept. 19.60, za oktober 20.20, za dec. 20.20, za marec 20.35. Trdno. Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugalni, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concessi in Melissilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 9 1/4, Sh Java 10.6 Sh. Trdno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, nespremenjeno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.90, rž za avgust 14.40, za sept.-okt. 14.90, za september-december 15.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 20.35, za avgust 21.30, za sept.-okt. 21.55 za september-december 21.70 (mlačno). — Moka za tekoči mesec 29.35 za avgust 29.45, za sept.-okt. 29.15 za sept.-december 29.— (mlačno). Repično olje za tekoči mesec 48.75, za avgust 48.—, za sept.-december 48.50 za januar-april 43.75 (mlačno). Špirit za tekoči mesec 43.50, za avgust 42.— za sept.-december 36.75, za januar-april 37.75 (mirno). Sladkor surov 88° usn nov 25.—25 1/4, (mirno), bej za tekoči mesec 27 1/4, za avgust 27 1/4, za okt.-jan. 29 1/4, za januar-april 29 1/4 (trdno) rafinirani 60 1/4—61 Vreme: oblačno.

Listnica uredništva

Dopisniku naznanjamo glede »Š. t. t.«, da nam ni nič znano o tem, za kar se vpraša, ker je dotično podjetje v drugih rokah.

Deček 14-15 let. Trgovina jestvin in delikates ječa d-čša z dež-le. Kje pove uprava »Elinaštic«.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tuči po posebnih načrtih.

Dustrovan cenik brezplačno in franco.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovni in napisu.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Vydrove žitne kave

DOMACI PRIJATELJ

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev

in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.

Via dell'Acque št. 12. (nasproti Kanž Centrale).

Velik izbor francoskega šampanjca, penecih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum konjak, razna žganja ter posebni prstni tropinovec slivovec in brinjevec. — Izdelki l. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franco. — Razp-ođaja odpol litra naprej.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

Ulica S. Francesco štev. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco štev. 2, II.
Telefon 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in ni obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2 %.
Uradne ure: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

NAJBOLJŠE STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE

so naše stiskalnice „ERGOL“

najnovejšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; z jamčeno najboljšo delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.

Najboljše avtomatični patentovane trtne brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.

Plug stroji, za grozdje, sadje i oljke, mlini za mli grozdje. Pla za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetabilij, živjenskih in ralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za žito, čistilnice, rešetalnice. Slamoreznice, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovejšega izbornega uresničnega, najbolj pripoznanega in odlik. sestava.

PH. MAYFARTH & Co.

tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASS 71.

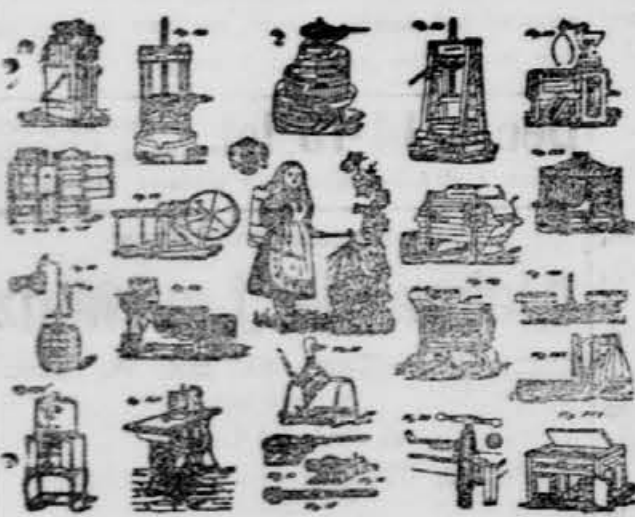
Odlikovani v vseh državah sveta z nad 500 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.

Ceniki z množičevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

IVAN SCHINDLER Dunaj III/1

pošilja že veliko let dobro znane

stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, mline za sadje in grozdje, stiskalnice za olje in grozdje, škropilnice za trte, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitlje, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroje za ribanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, se, saljke za vodnjake in gnojnice, železne cevovodove itd. itd.

od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah

ravno tako vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijevske ploče, kozopljene in gumijevske cevi, stroje za sladole, priprave za izdelovanje soda vode in peničih pe vin, mline za dišavo, kavo itd., stroje za selanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, decimalne tehtnice delezno pohištvo, železne blagajne, šivalne žroje vseh sestavov, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, sedlarje, plekarje svinčene cevi itd. itd.

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke
Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko. — Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupi in agenti se iščejo.

Piše se naj naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III. Erdbergstrasse 12.

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, e. kr. priv. Lloyd orož, e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. - Ulica Rosario štev. 2. - TRST

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših voščilo (biks) — Fredin

Cene nizke. Postrežba točna.

Najprimernejše letovišče za tržačane

je grad

„MOCCO“
pri Borštu.

Krasna lega, obširen park s senčnatimi sprehajališči, brez prahu, mirno bivanje, čist zrak, krasen razgled na divno romantično pokrajino v ozadju in na zelene griče in doline, ki se v ospredju razprostirajo do morja.

Lepe zračne sobe z dobro hrano za letoviščnike.

Nizke cene. Nizke cene.

Za izletnike dobro urejena restavracija: Izbor teran, mrzlo pivo, okusne jedi.

Svojim rojakom se posebno priporoča

udana Eleonora Ferluga lastnica.

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia 11. - ANTON SANZIN - Barriera vecchia 11.

Bogata zaloga perila, snovij za ženske, perkala, cefirja, satena in batiste v zjamčenih barvah ter novih narisih na izbero.

Srajce bele ali barvane za moške, velik izbor zapestnikov in kravat. Modrci in drobnarije ter izdelki za delavce.

Vse po jako ugodnih cenah.

Vse po jako ugodnih cenah.

Ustanovljeno leta 18

Priznано najboljšo

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobijo brezplačno.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim jamstvom.

v Gorici

Gospodska ulica št. 7., II. nadst. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na uknjižbo po 5 1/2 %
Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hranilnih vlog leta 1902. Kron 1.479.000
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Prve in jedine želodčne kapljice sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljliva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepje pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek rajši jé.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročilo in pošiljavo pa jedino la v

Lekarna Cristofolotti v Gorici.

ZOBOZDRAVNIK

Univ Med Dr Makso Brilliant

v TRSTU

ulica S. Antonio št. 9. II. nadst.

naznanja, da radi odsotnosti ne bo ordiniral do 10. septembra t. l.

Stanovanje

obstoječe iz sobe in kuhinje ali 2 sobi in kuhinjo v mestu, v Rujanu ali Škorklji išče mala družina. Naslov pové uprava „Edinosti“.

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

Pive

v sodčehih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah

ANTONU DEJAK junior
TRST

Via degli Artisti štev. 10

Lastnik: Peter Rehar.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vs vrste rent, zastavnih plaem, priporitet, komunalnih obliagacij, sreč, delnic, valut, novcev in deviz.

Premese izdaja k vsakemu krehanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavotje.

Eskompt in izkasso morio.

Daje prednjme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Boj za narodila.

Podružnica v Spiljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.